

НАН УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
(ДУ «ІЕПД ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА НАН УКРАЇНИ»)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньо-наукової програми,
член-кореспондент НАН України

 Володимир УСТИМЕНКО

С И Л А Б У С
вибіркової навчальної дисципліни
«ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ ТА ДОЗВІЛЬНІ ПРОЦЕДУРИ
У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ»
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: **08 «Право»**
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність: **081 «Право»**
(код і назва спеціальності)

Освітньо-наукова програма: **«Право»**
(найменування освітньо-наукової програми)

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Силабус введено в дію
в скоригованій (оновленій) редакції
01 вересня 2023 року

Попередня редакція силабусу діяла
з 01 вересня 2022 року

Київ - 2023

Скориговано, затверджено та пролонговано рішеннями відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» (далі- Інститут)
(протокол № 5 від «18» серпня 2023 р.)

Розробники:

Заступник директора Інституту з наукової роботи, завідувач відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Інституту,
доктор юридичних наук, професор

Руслан ДЖАБРАІЛОВ

В.о. старшого наукового співробітника відділу проблем модернізації
господарського права та законодавства Інституту, доктор юридичних наук,
професор

Ярослав ПЕТРУНЕНКО

Загальна інформація про викладачів

В.о. старшого наукового співробітника відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Інституту, доктор юридичних наук, професор

ПЕТРУНЕНКО Ярослав Вікторович

Напрями наукових досліджень: засоби державного регулювання економіки, правові засади здійснення державної економічної політики

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1186-730X>

Контактна інформація:
petrunenko@yahoo.com

Опис навчальної дисципліни

Тип дисципліни	вибіркова
Види навчальної діяльності	цикл професійної підготовки
Форма навчання	денна, заочна
Рік підготовки	2
Семестр	3
Кількість кредитів ЕКТС	3
Загальна кількість годин для вивчення дисципліни	90
кількість аудиторних годин	30 (у т.ч., лекції – 14, семінари – 16)
кількість годин самостійної роботи здобувачів	60
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів ґрунтовних теоретичних та практичних знань з організації та правових форм ведення бізнесу, а також дозвільних процедур у сфері господарювання. У свою чергу, дисципліна, як наукова, носить інтегративний характер і перебуває на стику деяких самостійних дисциплін, включаючи економічні, правові й специфічні галузі знань, оскільки базується на попередніх знаннях із фундаментальних дисциплін. Здобувачі отримують теоретичні знання і практичні навички вироблення основоположних орієнтирів у підприємницькій діяльності на набуття вмінь аналізувати ринкову інформацію та приймати економічно обґрунтовані рішення в умовах конкуренції і непередбачуваності очікуваних наслідків. Завершується вивчення дисципліни формуванням у здобувачів цілісного уявлення стосовно організації, здійснення та перспектив розвитку бізнесу в Україні.

Перелік очікуваних результатів навчання

Soft skills

Комунікативні навички; вміння виступати публічно; навички роботи в команді; управління часом; гнучкість і адаптивність.

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК02. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

Результати навчання

РН01. мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосовувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

РН10. Готовити правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного права та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

Зміст навчальної дисципліни

Тематика лекційних, семінарських занять та самостійної роботи здобувачів	Загальна кількість годин	Аудиторне навантаження		Обсяг самостійної роботи
		Лекційні заняття	Семінарські заняття	
ТЕМА 1 Правові основи заснування та ведення бізнесу в Україні 1) Підприємництво як вид господарської діяльності: поняття та ознаки. 2) Свобода бізнесу. Принципи підприємницької діяльності. 3) Форми організації бізнесу. Утворення суб'єкта господарювання. 4) Поняття та види установчих документів. 5) Організаційна структура бізнес-суб'єктів та управління бізнесом. 6) Порядок реорганізації та ліквідації суб'єктів господарювання.	12	2	2	8
ТЕМА 2 Державна реєстрація суб'єктів господарювання. Ліцензування господарської діяльності 1) Поняття та загальні засади державної реєстрації бізнесу в Україні. Система органів державної реєстрації. Повноваження державного реєстратора. 2) Проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. 3) Державна реєстрація припинення суб'єктів господарювання. 4) Ліцензування видів господарської діяльності: поняття та основні засади. Принципи державної політики у сфері ліцензування. Повноваження органів ліцензування. 5) Загальна характеристика ліцензійних умов. Порядок отримання ліцензій. Зупинення та відновлення дії ліцензій. Анулювання ліцензій.	12	2	2	8

ТЕМА 3 Технічне регулювання у сфері господарювання 1) Правові основи технічного регулювання у сфері господарювання в Україні. 2) Система нормативно-правових актів у сфері технічного регулювання. 3) Технічні регламенти як форма технічного регулювання: поняття, ознаки та мета. 4) Правове регулювання стандартизації господарської діяльності. 5) Добровільна оцінка відповідності: поняття та форми. Сертифікація бізнесу.	12	2	2	8
ТЕМА 4 Загальна характеристика дозвільної системи у сфері господарської діяльності. Дозвільні правовідносини в окремих сферах бізнесу 1) Дозвільні правовідносини у сфері господарської діяльності та документи дозвільного характеру. 2) Система дозвільного законодавства України. Принципи дозвільної системи у сфері господарської діяльності. 3) Загальний порядок видачі документів дозвільного характеру. Основні підстави відмови у видачі та анулювання документів дозвільного характеру. 4) Методи тарифного і нетарифного регулювання, ліцензування і квотування зовнішньоекономічної діяльності. 5) Дозвільні правовідносини сфері екології. 6) Дозвільна система на ринках фінансових послуг. 7) Дозвільні правовідносини сфері містобудування.	24	4	4	16
ТЕМА 5 Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Правові засади державного фінансового контролю 1) Поняття, форми, об'єкти, предмет господарського контролю (нагляду). Організаційно-господарські правовідносини зі здійснення господарського контролю. 2) Загальний порядок здійснення заходів державного контролю (нагляду) за діяльністю бізнес-суб'єктів. 3) Правові засади втручання правоохоронних органів в діяльність бізнесових структур. 4) Поняття, суб'єкти, принципи, функції державного фінансового контролю. 5) Податки в механізмі державного регулювання господарської діяльності. Податковий контроль. 6) Заходи державного контролю, що здійснюються Державною аудиторською службою України.	18	2	4	12

ТЕМА 6 Захист прав суб'єктів бізнесу та споживачів. Відносини бізнесу і держави 1) Порядок захисту прав суб'єктів господарювання при здійсненні державними контролюючими органами перевірок їх діяльності. 2) Судовий і третейський (арбітражний) захист прав і законних інтересів бізнес-суб'єктів. 3) Способи запобігання і усунення неправомірних поглинань і загарбань бізнесу.	12	2	2	8
Всього годин:	90	14	16	60
Вид контролю			залік	

Під час навчання викладач має змогу корегувати обсяги навчального навантаження за тими чи іншими видами робіт з урахуванням результатів засвоєння здобувачами навчального матеріалу.

Індивідуальна робота здобувачів під керівництвом викладача

Індивідуальна робота передбачає самостійне виконання здобувачами реферативних доповідей і повідомлень за наведеною тематикою навчальної дисципліни. *Мета індивідуальної роботи* здобувачів полягає у тому, щоб вони могли оволодіти методами отримання нових знань, розвинути набуті раніше навички самостійного аналізу явищ і процесів, посилити наукове підґрунтя майбутньої практичної діяльності. *Формами індивідуальної роботи* здобувачів можуть бути: підготовка тематичних доповідей, рефератів, есе, презентацій на актуальні проблемні теми; участь здобувачів у підготовці тестових завдань; виконання здобувачами науково-дослідницьких і творчих проектів; самостійне вивчення здобувачами тематики навчальної дисципліни в рамках підготовки до круглих столів, а також участі у науково-практичних конференціях, форумах, інших заходах.

Орієнтовна тематика рефератів (тез):

- 1) Сучасні методи конкуренції в бізнесі.
- 2) Інфраструктурне забезпечення бізнесу в Україні.
- 3) Поняття і ознаки суб'єктів господарювання.
- 4) Правовий статус фізичної особи-підприємця. Особливості бізнесу громадян-суб'єктів підприємництва.
- 5) Підприємство як основний бізнес-суб'єкт.
- 6) Поняття та види господарських товариств.

7) Об'єднання підприємств в організаційній структурі підприємництва.
Правові основи створення та функціонування господарських об'єднань.

8) Засоби державної підтримки та розвитку бізнесу в Україні.
9) Державна підтримка (субсидування) економіки за правом Європейського Союзу та нормами СОТ.

10) Класифікація заходів державної допомоги бізнесу в Україні.

11) Характеристика форм державної допомоги.

12) Світовий ринок, основні тенденції розвитку міжнародного бізнесу.

13) Досвід організації малого бізнесу в розвинених країнах світу.

14) Особливості організаційних форм бізнесу за кордоном.

15) Роль малого бізнесу в ринковій економіці.

16) Інформаційне забезпечення бізнесу.

17) Безпека підприємницької діяльності.

18) Етика бізнесу.

Крім того, здобувач, за погодженням з викладачем, може обрати іншу тему реферату (тез).

Методи викладання та навчання

У викладанні та навчанні використовуються наступні методи: **словесні** (пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), **наочні** (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження) та **практичні** (вправи, практичні роботи).

Використовуються такі методи навчання, що спрямовані на активізацію позиції здобувача в освітньому процесі (здобувач вчиться, а не його вчать), забезпечення зв'язку теорії з практикою, формування і закріплення вмінь та навичок, необхідних для життя, самоосвіти та практичної професійної діяльності, як то: проблемний виклад знань; дослідження та їх презентація; експертна оцінка; використання конкретних кейсів для аналізу і розв'язання; тренінги; ділові ігри та «мозкові штурми», бесіди та опитування; навчальні дискусії та вимушенні дебати, ін.

Методи викладання та навчання забезпечують застосування підходу, що відповідає кращим інтересам здобувача з набуття компетентностей.

Методи контролю

Методами контролю успішності здобувача є поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться викладачем з метою систематичного отримання інформації щодо поточного рівня досягнення здобувачем

очікуваних результатів навчання і набутих ним компетентностей та коригування викладачем методів і засобів навчання, організації самостійної роботи здобувача. Одночасно, поточний контроль призначений для визначення здобувачем його проміжних досягнень у засвоєнні теоретичних знань, використанні умінь і навичок, застосуванні цих знань, а також визначення шляхів їх покращення в процесі подальшого вивчення навчальної дисципліни. Цей вид контролю сприяє мотивації навчання, стимулюванню навчально-пізнавальної діяльності, диференційованому підходу до навчання, його індивідуалізації та ін.

Формами поточного контролю (усного та письмового) є фронтальне та індивідуальне опитування, тестування, розв'язання практичних кейсів або завдань, самооцінка тощо.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять.

Підсумковий контроль спрямований на визначення рівня засвоєння здобувачем навчальної дисципліни або її окремої логічної завершеної частини з урахуванням результатів поточного контролю.

Форми контролю самостійної роботи обираються викладачем з таких варіантів: поточний контроль на основі виконання практичних робіт; поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання (на практичних або семінарських заняттях); тестування, виконання письмової контрольної роботи; рейтингова система оцінки знань.

Форма підсумкового контролю – **залик** (проводиться письмово, у т.ч. у формі тестування).

Інформацію щодо особливостей проведення підсумкового контролю доводять до відома здобувача на першому занятті.

Система оцінювання результатів навчання здобувача

Оцінювання результатів навчання здобувача здійснюється за накопичувальним принципом з використанням рейтингових балів та традиційних національних оцінок.

Оцінювання компетентностей здобувача здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю успішності.

Оцінювання рівня засвоєння здобувачеможної теми відбувається в ході поточного контролю.

Робота здобувача на кожному семінарському занятті оцінюється до 2,5 бали.

Індивідуальна робота здобувача оцінюється до 25 балів.

Умовою допуску здобувача до підсумкового контролю є набрання в ході навчання мінімальної кількості балів (35 балів з 60 балів).

За активну участь на лекціях та семінарських заняттях, участь у конкурсах робіт, підготовку та публікацію наукових статей і тез доповідей на наукових конференціях, участь в науково-дослідній роботі на тему, що відповідає темам дисципліни, виставляються заохочувальні бали. Кількість заохочуваних балів складає не більше 10.

За невиконання або невчасне виконання завдань застосовуються штрафні бали. Кількість штрафних балів складає не більше 10.

Під час заліку здобувачу пропонується відповісти на 20 тестових завдань (кожне тестове завдання оцінюється 2 балами).

Поточний контроль та індивідуальна робота	Залік	Всього
60 балів (з них індивідуальна робота оцінюється – 25 балів)	40 балів	100 балів

Для контрольно-оціночних цілей під час здійснення контрольних заходів використовується рейтингова (числова 100-бальна) та традиційна національна шкала:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо академічної добroчесності	<p>Інститут засуджує будь-які прояви академічної недоброчесності.</p> <p>Всі роботи, визначені викладачем, повинні бути виконані здобувачем самостійно.</p> <p>Під час виконання письмового контролю списування заборонене. Роботи здобувача не повинні містити plagiatu, фактів фабрикації та фальсифікації.</p> <p>В інституті діє Комісія з наукової етики при Вченій раді (метою діяльності Комісії є сприяння дотриманню наукових етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності науковими працівниками Інституту, здобувачами ступеня доктора філософії та розв'язанню етичних конфліктів між ними).</p> <p>Інститут має доступ до сертифікованої системи виявлення збігів/ідентичності/схожості, до якої мають доступ викладачі і здобувачі.</p>
Комунікаційна політика	<p>Комунікація з викладачем здійснюється через засоби зв'язку (електронна пошта, телефон, месенджери). За бажанням здобувачів, може бути створено групу у месенджері (для вирішення поточних питань, консультування тощо).</p>
Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни	<p>Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.</p> <p>Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.</p>
Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу	<p>При використанні здобувачами матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів</p>

	авторського права.
Політика щодо відвідування та етики поведінки на заняттях	<p>Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, інше) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем навчальної дисципліни. Здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: обговорюють проблемні ситуації, запропоновані викладачем на лекціях, у режимі діалогу /полілогу; активно долучаються і за потреби ініціюють спільну (групову роботу) під час практичних занять; виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. В окремих випадках, за погодженням з завідувачем аспірантурою та докторантурою Інституту можливо встановлення індивідуального графіку відвідування.</p> <p>Спілкування учасників освітнього процесу (викладач, здобувач) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання.</p>
Політика щодо оцінювання успішності та призначення заохочувальних та штрафних рейтингових балів	<p>Заохочувальні бали виставляються за: активну участь на лекціях та семінарських заняттях, участь у конкурсах робіт, підготовку та публікацію наукових статей і тез доповідей на наукових конференціях, участь в науково-дослідній роботі на тему, що відповідає темам дисципліни. Кількість заохочуваних балів не більше 10;</p> <p>Штрафні бали можуть виставлятися за: невиконання або невчасне виконання завдань. Кількість штрафних балів не більше 10.</p>
Політика дедлайнів та перескладань	Встановлюється навчальним планом. В окремих випадках, за погодженням з директором Інституту можливо встановлення

	індивідуального графіку складання контрольних заходів.
Політика щодо оскарження результатів оцінювання	<p>Визначається Порядком оскарження результатів складання іспитів/заліків в Державній установі «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України».</p> <p>Відповідно до даного Порядку, метою процедури оскарження результатів складання іспитів/заліків є захист прав та інтересів здобувачів через забезпечення запобігання суб'ективності та уникнення суперечностей в процесі оцінювання результатів навчання.</p>

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

Основна література:

- 1) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
- 2) Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06 вересня 2005 р. № 2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
- 3) Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
- 4) Актуальні проблеми господарського права (особлива частина): Навчальний посібник. За ред. В.С. Щербини, В.В. Рєзникової. К.: Ліра-К, 2016. 800 с.
- 5) Апанасенко К.І. Дозвільні правовідносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики: Монографія. К.: ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України», 2020. 430 с.
- 6) Вінник О.М., Шаповалова О.В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: Навчальний посібник. К.: Олді-плюс, 2020. 314 с.
- 7) Щербина В.С. Суб'екти господарського права: Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2008. 264 с.

Допоміжна література:

- 1) Апанасенко К.І. Державне регулювання та нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності: Навчальний посібник. Чернігів: ЧНТУ, 2018. 276 с.

- 2)** Вінник О.М. Приватні та публічні інтереси, їх роль та відображення в господарському праві. *Підприємництво, господарство і право*. 2001. № 4. С. 6-9.
- 3)** Віхров О.П. Організаційно-господарські правовідносини: Монографія. К.: Видавничий дім «Слово», 2008. 512 с.
- 4)** Господарське право: Підручник / Подцерковний О.П., Олюха В.Г., Кvasnits'ka O.O. ta iн. Za заг. red. O.P. Podcerkovnogo. Одеса: Фенікс, 2018. 616 c.
- 5)** Dobrovols'ka V.B. Правове забезпечення державного регулювання економіки: Монографія. Одеса: Фенікс, 2010. 258 с.
- 6)** Zadihailo D.V. Право на підприємницьку діяльність у системі відносин правового господарського порядку. *Vісник Академії правових наук України*. 2011. № 2 (65). С. 112-122.
- 7)** Kvasnits'ka O.O. Правове регулювання державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.04. Одеса, 2006. 199 с.
- 8)** Mamutov B.K., Chuvpilo O.O. Господарче право зарубіжних країн: Підручник. К.: Ділова Україна, 1996. 352 с.
- 9)** Petrenko B.S. Установчі документи суб'єктів господарювання: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.04. Одеса, 2005. 208 с.
- 10)** Popeluk V.P. Правове регулювання відносин контролю у сфері господарювання: Монографія. Одеса: Юридична література, 2013. 205 с.

Інформаційні ресурси:

Реєстр наукових видань України.
URL: <https://nfv.ukrintei.ua/>

Google Scholar або Google Академія (пошукова система і бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування)
<https://scholar.google.com.ua/>